

СОФИЯ

▸ **Андрей Молодкин и Сантяго Сиера / Изток/Запад / съвместна изложба / Национална галерия, Квадрат 500, ул. „19-ти февруари“ 1 / 26 ноември - 16 февруари.** В настоящата изложба Андрей Молодкин и Сантяго Сиера са обединени от активната си политическа позиция и острите въпроси, които задават към днешната демокрация. И двамата художници са широко известни със сериозни провокации срещу общественото и политическо статукво днес, чрез творби, понякога носещи рискове за самите автори. <https://tinyurl.com/2rksb9td>

▸ **Колко те харесвам / групов изложба / куратор Надежда Джакова / Софийски арсенал – музей за съвременно изкуство, бул. „Черни връх“ 2 / 7 ноември - 16 февруари.** “Колко те харесвам” е поетично-ироничен поглед на шестима съвременни художници към заобикалящата ги среда. Те показват как се самовъзприемат, как другите ги възприемат, в какво време живеят. Чрез автобиографичния похват като средство за самоизразяване и търсене на собствена идентичност, авторите разглеждат културни, религиозни, политически и социални теми, акцентирайки върху авторефлексията и подлагайки на критика представата за лично и обществено пространство. Изложбата е част от дългогодишния проект „Автобиография“ на куратора Надежда Джакова. С участието на Божидар Бончев, Георги Ружев, Ива Яранова, Мариана Василева, Момчил Георгиев, Юлий Таков. <https://nationalgallery.bg/bg/exhibitions/how-i-like-you/>

▸ **Калин Серапионов / Пред очите ни / самостоятелна изложба / куратор Ярослава Бубнова / Национална галерия, Двореца, пл. „Княз Александър I“ 1 / 16 октомври - 12 януари.** Настоящата изложбата носи ретроспективен характер и представя някои от емблематичните творби на Калин Серапионов, чието творчество е плътно свързано с разгръщането на потенциала и развитието на огромните възможности на видео в контекста на изкуството. Художникът се съсредоточава върху

способността на медията да задържа внимание, да формира образ и да произвежда съспенс без наративни похвати и литературност на сюжета. В творбите си художникът изследва различни модели на общуване и човешки отношения, на общности, характери, поведение и взаимовръзки.

<https://tinyurl.com/ysb9s5ty>

Г Европа в България. Отражения на европейски художествени направления в българското изкуство от Освобождението до средата на XX век / ретроспективна изложба / куратор Любен Домозетски / Софийска градска художествена галерия, ул. „Гурко“ 1 / 17 октомври - 16 февруари.

Настоящата изложба проследява отраженията на европейските художествени течения върху българското следосвобожденско изкуство. Диалогът между България и Европа в разглеждания период е изключително динамичен, многостранен, непрекъснат. Разкрива се сложна и силно преплетена мрежа от връзки между личности, събития, художествени центрове, тенденции, произведения, явления. Безспорен факт е стремежът за приобщаване на българските художници към европейското изкуство, с ясното съзнание и самочувствие, че България е част от Европа, че европейският път е пътят на младото българско изкуство. <https://fb.me/e/5v4tycCxK>

Г Текла Алексиева / Енциклопедия на необозримото / ретроспективна изложба / куратори Даниела Радева и Любен Домозетски / Софийска градска художествена галерия, ул. „Гурко“ 1 / 3 декември - 2 февруари.

Амбицията на изложбата е да възпроизведе картография на множеството разклонения в творчеството на Текла Алексиева, обединени от отчетливо разпознаваем почерк и визуален език. Текла Алексиева е сред малкото художници с опит в много голям диапазон визуални изкуства и съответните техники, материали и изразни средства. Творческата ѝ биография включва живопис, стенопис, илюстрация и оформление на книги, печатна графика, анимация, стъклопис, гоблен. Може би най-интересният въпрос при изследването на Текла Алексиева е как влиянието и авторитета на нейните образи се отразява върху чувствителността на различни поколения – предимно сред младите през 80-те г. на XX век, но и сред младото поколение днес. <https://tinyurl.com/5n8mtz97>

Г Мария Столарова / Отстоявана естетика / ретроспективна изложба / Галерия „Дечко Узунов“, бул. „Драган Цанков“ 24 / 28 ноември 2024 – 16 февруари. През 2025 г. се навършват 100 години от рождението на Мария Столарова (1925 – 2016) – една от ученичките на Дечко Узунов. По този повод Софийска градска художествена галерия и галерия „Дечко Узунов“ представят експозиция с живописни платна, обхващащи както ранни нейни творби, така и емблематични произведения от по-късни периоди. Мария Столарова е от поколението автори, които стъпват на художествената сцена през 60-те години на XX век. Това е десетилетие, характеризиращо се с подем в българското изкуство, свързано с редица социокултурни фактори, отразили се върху утвърждаването на нови теми, жанрове и похвати.

<https://fb.me/e/boAJsYTAG>

Г Николай Шмиргела / Голото тяло – изследване на формата / ретроспективна изложба / Галерия Васка Емануилова, бул. „Янко Сакъзов“ 15 / 19 ноември - 11 февруари. Изложбата проследява пластичните търсения на автора в края на 60-те и нач. на 70-те години на XX век. Къпещи се, тоалет, размисъл и свян - голите скулптурни тела в различни състояния непосредствено кореспондират с неговите рисунки от този период. В експозицията се включват и няколко по-ранни произведения, които дават по-пълна представа за творчеството на художника, учил декоративни изкуства и скулптура в Художествената академия през 30-те години на XX век. В основата на изложбата е дарението от скулптури и рисунки, направено от наследниците и семейството на Николай Владов - Шмиргела.

<https://fb.me/e/CJgee7B2p>

Г Пред екрана / групов изложба / куратори Горанчо Гьоргиевски, Сузана Николова и Иво Пецов / Културно-информационен център на Република Северна Македония, СБХ, ул. "Шипка" 6 / 17 - 30 декември. “Тазгодишното издание на проекта „Свързване“ на македонския КИЦ в София представя

изложбата „Пред екрана“, чрез която поставяме художественото творчество и гравивния човешки импулс над разединението, поляризацията и войнствеността в света. Началният замисъл на изложбата беше да постави на фокус информационните техники и технологии, както и начина на тяхното използване. При избора на творби трябваше да се размишлява за съвременната техника, чрез която получаваме информация, която най-често е в редактиран, инстантен вид.” - Иво Пецов, куратор
<https://tinyurl.com/c7738hdt>

↪ **Полин Бодри и Ренате Лоренц / Тихи речи / съвместна изложба / Галерия Структура, ул. „Кузман Шапкарев“ 9 / 21 ноември - 28 декември.** Полин Бодри и Ренате Лоренц работят заедно от 2007 г. В своите филми и инсталации те предизвикват традиционните норми на поведение чрез непривични действия, композиции и телесни пози. Хореографията на работите им е неочаквана и магична. Авторките се позовават на френския социолог и историк Едуар Глисан, който развива идеята за правото на непрозрачност, като противопоставяне срещу прекомерното разголване, водещо до унификация и подпомагащо лесното манипулиране. Те на практика се обявяват за връщането на фантазма като житейска категория, на неприкосновеността на личното, застрашена от прекаления натиск за прозрачност. Затова и работите им често ни оставят с вълнуващото усещане, че не всичко е разкрито докрай. <https://structura.gallery/bg/exhibitions/silent-speeches/>

↪ **Мартин Атанасов, Красимира Буцева и Марина Лякова / Като замина, мислеше ли си дали ще се върнеш / съвместна изложба / Гьоте-институт, ул. „Будапеща“ 1 / 12 ноември - 19 декември.** През месец юни 2024 г. артистите Мартин Атанасов, Красимира Буцева и социоложката Марина Лякова прекарват седмица във Франкфурт на теренно проучване. Там събират устни истории и документират публични и частни пространства. Събраните фрагменти разказват за живота на българите в Германия – българи, български турци и български роми. Хората, чиито гласове се чуват в пространството в галерията на Гьоте-институт, емигрират в Германия след приемането на България в Европейския съюз, през 2007 г. Части от техните истории, както и по-широки и обхващащи такива на миграция, са визуално разказани във филма част от изложбата. <https://tinyurl.com/3bvjdjw5>

↪ **Калоян Иванов / Триадица / самостоятелна изложба / куратор Диана Драганова – Щир / Галерия Credo Voip, ул. „Славянска“ 2 / 12 декември - 12 януари.** Изложбата представя 30 произведения, които разкриват възприятието за света, на автора, посредством силата и красотата в контраста на два цвята - черно и бяло. Калоян Иванов изследва символите и разработва оригинална интерпретативна визия, която ни отвежда към много разнопосочни етимологични смисли. Триадица е едно от имената на град София, което е съществувало паралелно с Улпия Сердика. Не случайно авторът се спира на него, вдъхновен от идеята да развие и доведе до абстрактни кодирани форми своята визуална интерпретация, използвайки изцяло изразните средства на живописата. <https://tinyurl.com/2b843jry>

↪ **Тодор Рабаджийски / Raw Perspectives / самостоятелна изложба / Галерия +359, ул. „Галичица“ 13А / 28 ноември - 28 февруари.** Изложбата поставя въпроса за същността на изкуството в епоха, в която границата между творчество и консумация е размита. Изкуството огледало ли е, което отразява нашите стракове и копнежи? Или е бягство – сладкиш, който да ни разсейва от тежестта на съществуването? Произведенията на художника ни приканват да се борим с тези въпроси чрез материали, които блестят и ръждясват, будят доверие и подозрение, и ни предизвикват да видим поезията в противоречията. <https://fb.me/e/8KOZThwn>

↪ **Forgetting to Remember / изложба скрининг / куратор Симиана Неагу / Галерия Топлоцентрала - Куб, ул. „Емил Берсински“ 5 / 6 - 15 декември.** Прожекцията обединява четири видео творби, посветени на въпросите за съхраняването на историята и разкриването на скритите следи от миналото: „23-ти август“ (2023 г.) на Симиана Неагу, „The City That Has Peace“ (2023 г.) на Петра Матич, „The Ghost of Culture“ (2023 г.) на Воин де Воин и „Citrus Tristeza“ (2018 г.) на Анка Бенера и Арнолд Естефан. Заглавието „Да забравиш да помниш“ наемква за опасността от забравяне на собствената история, изтриване на архива и

в резултат на това потенциално повтаряне на стари грешки, което и четирите творби отразяват по някакъв начин. <https://tinyurl.com/bdcnm33f>

↪ **Мартина Вачева / Олимпиада по местни и световни дисциплини / самостоятелна изложба / Галерия Октопод, в подлеза между Президентството и Министерски съвет / 5 декември - 11 януари.** “Керамичните съдове от античността ни разказват за перипетиите на герои и техните трофеи и победи, за страховити зверове, за славни царе. Какво би било ако овековечим нашите времена върху керамични амфори и вази? Какви биха били нашите епични битки? Мартина е чувствителна към културните традиции и критичен наблюдател на днешните масови тенденции. В тази нова епоха, която изобразява по стените на своите керамики тя не може да остане безразлична към днешните реалности, които оставят дълбоко нерационално усещане за тревожност.” - Вера Млечевска, куратор <https://tinyurl.com/2m5hf6y3>

↪ **Зимен шоурум 2024-2025 / групова изложба / Sarieva Gallery @ DOT Sofia, ул. „Братя Миладинови“ 46, Женски пазар / 9 декември - 1 март.** Изложбата събира трима съвременни български художници с международна кариера — Деница Тодорова, Димитър Генчев и Стефан Николаев, чиито творби изследват теми като трансформация, материалност и динамичното взаимодействие между светлина и текстура. Шоурумът представя селекция от произведения, включващи голямоформатни платна, изцяло рисунки и скулптури. <https://tinyurl.com/5eft9y25>

↪ **Limited Prints only #4 / групова изложба / Галерия Дероо, ул. „Врабча“ 12 / 21 ноември - 21 декември.** Изложбата Limited Prints Only #4 представя ежегодна селекция от лимитирани графични отпечатъци, фотографски и дигитални принтове на автори с които работи галерията. Тези произведения са финансово достъпни и са един чудесен начин за притежание на творби от утвърдени и млади автори. Това е възможност за създаване на нова колекция от произведения на съвременното изкуство или добавяне към колекция която обхваща творчеството на определен художник. <https://tinyurl.com/76vj7ezy>

↪ **Йоула Хаджигеоргиу / Активни и реактивни сили / куратор д-р Стратис Пантазис / Галерия Аросита, ул. „Врабча“ 12Б / 9 - 30 декември.** В творбите си кипърската художничка Йоула Хаджигеоргиу се позовава на или включва образи, идеи и елементи, свързани със събития, които са оформили човешкия опит и история, за да разгледа или повдигне въпроси по днешните социално-политически проблеми. Като „копае“ в историята и настоящето и обединява активни и реактивни сили, Хаджигеоргиу успява да извлече съществени фрагменти от съществуващите начини на разглеждане на обществото и начини на мислене в опит да ни върне към критичното мислене и разсъждение. <https://fb.me/e/4YNNsMj45>

↪ **От трезора. 50 съвременни артисти от депото на галерия Little Bird Place / групова изложба / Галерия Little Bird Place, ул. „11-ти август“ 7 / 21 ноември - 31 декември.** Чрез това събитие, екипът на Little Bird Place, обявява своя магазин за съвременно изкуство, който ще се помещава перманентно в една от трите зали. Там публиката ще може да разглежда свободно десетки произведения от различни поколения съвременни художници, както български така и чуждестранни. В периода на изложбата, този малък трезор, ще разшири мащабите си, като се разпростре из цялата галерията. Посетителите ще имат възможността да разгледат изключително разнообразна селекция от живопис, графика, рисунка до скулптура, обект, колаж и видеоарт. <https://fb.me/e/b2lb7qaE7>

↪ **Виктор Петров / Global Readiness / самостоятелна изложба / куратор Бояна Джикова / Галерия Пунта, ул. „Дунав“ 13 и Posta Space, бул. „Княз Ал. Дондуков“ 34 / 6 декември - 4 януари.** Локацията на галерия Пунта на ул. Дунав №13 отвори точно след пандемията, когато магазините в района на Дондуков и Раковска масово бяха затворили и съответно наемите бяха паднали. Адресът на галерията беше косвен резултат от глобалната здравна криза, в която беше изпаднал светът. При търсенето на термина “глобална готовност” в интернет попадаме на статия във връзка с проекто-договор на Световната здравна организация, международно споразумение, което съдържа стратегия за адекватна реакция при

повторно възникване на подобна ситуация. Закриването на галерията в бившето бижутерско ателие с изложбата "Global readiness" съвпада с извървяването на пълен цикъл, резултатът от който рефлектира новото, перманентно състояние на света и всичките предизвикателства, което то представя пред нас." - Бояна Джикова <https://tinyurl.com/47j64c4z>

▸ **Пазар на желанията: Женски пазар / групова изложба / куратори Бояна Джикова и Аарон Рот / Галерия Пунта и Галерия Cable Depot Лондон, бул. "Стефан Стамболов" 37 / 15 ноември - 15 декември.** С настоящата изложба галерии ПУНТА (София) и Cable Depot (Лондон) откриват новите си локации на бул. "Стефан Стамболов" 37 на Женския пазар в София. Това е и началото на партньорство между двете галерии за представяне на художествена продукция в рамките на 2025 г. В изложбата са представени автори на двете галерии с творби, вдъхновени от контекста на Женския пазар в София. Изложбата се занимава с широк спектър от теми - капиталистическия реализъм и неговото влияние върху традиционната култура и общностите, магазините като огледало на времето и копнежите на хората, които го обитават, но и тази за пазара като част от екологията на града. Реализирана в бивш магазин за риба, дрехи втора употреба, а сега галерия, изложбата ще мисли магазините и техните витрини като механизми за създаване на въображение, пространства, свързани с колективното мечтаене на един град. <https://fb.me/e/1VJcolS0c>

▸ **Гаро Кешишян / Строителни войски / самостоятелна изложба / куратор Надежда Павлова / Галерия Синтезис, бул. „Васил Левски“ 55 / 5 декември – 15 февруари.** Изложбата е създадена в сътрудничество с автора специално за пространството на галерия Синтезис и е едно от най-значимите дългосрочни, документални изследвания в българската фотография. Тя включва 92 фотографии, заснети в периода 1983–1995 г., и повдига темата за рядко коментирана държавна практика от близкото минало – трудовата повинност в България. Със снимките си Гаро Кешишян създава образно пространство за емпатия и лична връзка с трудоваците, разкривайки човешката страна на тяхното ежедневие. <https://tinyurl.com/3vc4h8ce>

▸ **Ивелина Иванова / Low Poly Fever Dream / самостоятелна изложба / куратори Васил Владимиров и Андрея Гандева / КООП, ул. „Триадница“ 5 / 22 ноември - 15 декември.** Изложбата съчетава дигитална носталгия със социална критика в мултимедиен проект. В основата и е Bot Brother - интерактивна видео инсталация, вдъхновена от The Sims и ранните масови мултиплейър онлайн игри (MMOGs). Коментари от български интернет форуми и социални мрежи захранват алгоритъм, който генерира диалози за персонажите, трансформирайки познатия виртуален свят на симовете в сцена на нецензуриран обществен дискурс. <https://tinyurl.com/muee636a>

▸ **Хесус Азоге / #WeTheArtists / самостоятелна изложба / Институт Сервантес-София, UniCredit Studio, площад "Света Неделя" 7 / 10 декември - 10 януари.** Чрез печатни и дигитални творби трансмедийният художник Хесус Азоге предлага задълбочен размисъл върху мястото на художника в съвременното общество. Изследва творческия процес и живота на художника, поставяйки под въпрос новите граници на изкуството и въпроси като авторството, пазара на изкуството и връзката с публиката чрез различни езици и материали. По думите на самия Хесус Азоге: «Този проект не говори за понятието изкуство, а за тези други „хора на изкуството“, които също изкарват прехраната си от изкуство. Арт-дейци на днешния ден». <https://fb.me/e/723rtgPPv>

▸ **Double that - 5 артистични двойки в българското изкуство / групова изложба / куратори Ивайло Христов и Йорданка Христова / HOSTGALLERY, бул. "Акад. Иван Гешов" 102 / 5 декември - 30 януари.** Ключ към разглеждане на тази необичайна двойна изложба е названието на непоказвана до момента творба на арт дуото НИНАВАЛЕ, които отварят вратата към изненадваща арт разходка и потапяне в неочаквани художествени истории на 5 артистични двойки. Най-важно условие за участието на артистите в двумесечната изложба, в прехода между две години, е тяхното творческо послание и усещане

към предстоящата 2025-та година. Участват: Албена Баева и Рене Беекман, Марта Джурина и Ник Кокоза, Нинавалеве – Нина Ковачева и Валентин Стефанов, Росица Гецова и Сашо Стоицов, Светлана Мирчева и Стоян Йоргов – Теката. <https://fb.me/e/8VhIKkrGY>

ПЛОВДИВ

– **Музика за очите / групов изложба / Sarieva/Gallery, ул. „Отец Паусий“ 40 / 13 декември - 1 март.** „Музика за очите“ представя творби, вдъхновени от песни, музиканти или обекти, свързани със звука, без нито едно от тях да бъде аудио-визуално произведение. Изложбата разширява визуалното преживяване, стимулирайки лични интерпретации и изследва как се формират нашите асоциации. Тя включва предимно непоказвани досега произведения на авторите от 90-те години до днес. Разнообразни по своя характер, тези творби са ключ към стереотипи или поведения. С участието на Лъчезар Бояджиев, Цветомира Борисова, София Грънчарова, Правдолуб Иванов и Стефан Николаев. <https://tinyurl.com/45nyhrwr>

– **Acqua alta. История на българските национални участия във Венецианското биенале 1910 – 2024 / ретроспективна изложба / куратори Светлана Куюмджиева и Пламен Петров / Галерия Капана, ул. „Райко Даскалов“ 29 / 13 декември - 20 февруари.** Изложбата представя произведения, архиви и документален материал от всички единадесет участия, с които България се е явила в най-стария и най-престижен международен форум на изкуството в света от неговото основаване в края на 19 век досега. В експозицията са включени близо 60 произведения от различни публични и частни колекции. Сред експонатите са едни от най-иконичните творби на класиците на българското изкуство, както и представителни работи най-известни съвременни български художници. <https://tinyurl.com/44cd2e9x>

ВАРНА

– **ФИИ на 50. В новото време с ново лице / групов изложба / Градска художествена галерия Варна, ул. „Любен Каравелов“ 1 / 6 декември - 4 януари.** Представителна изложба на Факултет по изобразително изкуство при ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“. Изложбата е селекция на дипломни работи на възпитаници на факултета, придружена с творби на действащи преподаватели. Оформена е като репрезентативна (но и актуална), посветена на юбилея експозиция, разкриваща многообразния артистичен профил на обучаваните във ФИИ студенти от различните специалности: Живопис, Скулптура, Графика, Графичен дизайн и визуални комуникации, Рисуване и интермедия, Стенопис, Педагогика на обучението по изобразително изкуство, Визуални изследвания. <https://tinyurl.com/y3ebdetb>

КАЗАНЛЪК

– **Глад / групов изложба / Художествена галерия - Казанлък, ул. „Св. св. Кирил и Методий“ 9 и множество други локации / / 19 октомври - 31 март.** Изложбата „Глад“ ни повежда през един дълъг разказ, в който 23-ма съвременни артисти, заедно с изкуствоведи и музейни специалисти ни изправят пред своите размишления върху темата, разкривайки ни неочаквани, понякога тъжни, понякога усмихващи, друг път плашещи нейни ракурси. „...Твърде лесно човек би могъл да замени думата *глад* с думата *терор* или с думата *робство*, или *безправие*, или *диктатура*“ - Георги Марков. <https://www.artgallerykazanlak.com/exhibitions/glad/>

– **Левент Море / Да се оцветим / самостоятелна изложба / Художествена галерия - Казанлък, ул. „Св. св. Кирил и Методий“ 9 / 26 октомври - 23 март.** Левент Море е от онези художници, чието изкуство трудно може да се въведе в рамки – не само в преносен, но и в буквален смисъл. Това е, както го

определя изкуствоведката Аксиния Джурова „Диво усещане за цвят. Свят на наслоени усещания, примамливи светове от природния кръговрат до апокалиптични прозрения, обсебваща паралелност – експресивна, доближаваща се до фовистичния екстаз“. Но живописца на Левент Море винаги е и още нещо. <https://tinyurl.com/2h8r2xyd>

АРТ КАРИЕРА

↪ **Национална стипендия „С усилия към звездите“ / Фондация Културни перспективи / Краен срок за кандидатстване 25 декември.** За шеста поредна година Национална стипендия „С усилия към звездите“ ще подкрепи млади таланти в пет области на изкуството: визуални изкуства, литература, музика, танц, театър/пърформанс. Кандидатите ще могат да подават своите кандидатури онлайн в платформата <https://culturama.art/>

[Абонирайте](#) се за *artnewscafe* бюлетин

Издава: Фондация „Отворени Изкуства“

↪ селекция на новините : Десислава Милева

↪ лого: Недко Солаков

↪ корица: Гаро Кешишян, Без заглавие, творба в изложбата „Строителни войски“, с куратор Надежда Павлова, Галерия Синтезис, бул „Васил Левски“ 55, София, 5 декември – 15 февруари.